

Bíðið við oljuhavn og lands-oljufelag

Stórsti vandin, tá oljuvinnan kemur til Føroya, verður tøvurin á arbeiðsfólki. Tá verða hvorki arbeiðsfólk til at byggja skip ella annað. Einki verður sum eitur tímalón á miðsteðarókinum. Tá verður bara tann, sum er sterkastur, ið kemur at ráða segði Heine O Heinesen undir viðgerð av útbjóðing á landgrunninum

Heine O Heinesen var millum teir tingmenn, sum tók undir við landsstýrismanninum í oljumálum og uppskoti hansara

JAN MULLER

Framsøgumaður Tjóðveldisfloksins undir viðgerðini av uppskotinum til l. útbjóðing var Heine O Heinesen, sum eisini er formaður í Vinnunevndini, ið hevur fingið lógaruppskotið til viðgerðar. Vinnunevndin byrjar fundir sínar um uppskotið í hesi vikuni.

Undir l. viðgerð gjørdi Heine O Heinesen píra greitt støðu sína um oljuutgerðarstöðina. Hann helt tað ikki vera neyðugt nú at skula gera av, hvat ein oljuutgerðarhavn skal vera, tí tað virksemi, sum er av oljuleiting er so lítið.

Hann visti annars til skeivu gongdina í Noregi, har tað vóru 80 kommunur, sum gjørdi flogur við tí vón at fáa oljuvirksemi. -Spurningur er um ikki tann sama sjúkan er farin at ganga í Føroyum, nevnliga oljuvinnusjúkan og tað vil eg avgjørt ávara imóti. Tað er ómetaliga tydingarmikið, at vit satsa uppá aðra vinnu enn bara oljuvinnuna.

Undir orðaskiftinum nevndu fleiri tingmenn, at vit eiga at favorisera føroyska vinnu, nú ein oljuvinna stendur fyrri frammán. Hesum var Heine O Heinesen ikki samdur í.

Hann visti á, at tey lond, sum hava EBS avtalu við ES hava ikki loyvi til at fa-

vorisera síni egnu, so hóast vit í dag hvorki eru limur í ES ella partur av nokrum EBS-samstarvi, so eru vit partur av heimssamfelagnum og eru noyðdir til at byggja at og fylgja gongdini har. Tí metti hann tað vera skeiðt at favorisera okkara egnu við at geva teimum framhjárætt.

-Tann stóri vandin í øllum hesum er, at tað verða ikki arbeiðsfólk hvorki til at byggja skip ella nakað annað. Tað verður einki sum eitur tímalón á miðsteðarókinum etur at oljuvinnan er komin. Tá verður tað bara tann, sum er sterkastur, ið kemur at ráða.

Hann helt annars, at vit eiga fyrst at taka spurningin um landsoljufelag upp, tá vit vita, um olja er her. Eisini her var hann samdur við landsstýrismanninum í oljumálum. Hann visti eisini á, at í dag verður tosað um at privatisera Statoil.

Heine O Heinesen visti aftur skulsetingarnar um, at landsstýrið hevði slegt almennum oljufelag uppá fjall.

-Hetta er ikki so, men man hevur valt at bíða við tí spurninginum og helt hann tað eisini vera burturvið at samanbera við Noreg, tí har hevði man funnið nógva olju, aðrenn man tók stig til alment oljufelag.

-Tosa vit um arbeiðsfólk, so er stóri vandi við at tað eru ikki nokk av fólkum til hesa vinnuna enn at tey ikki sleppa upp í part.

Halvor Snarvold, stýringsformaður í GEM her saman við Dáva Reinert Hansen, stjóri í Atlanticon.

GEM stóran týdning fyrri oljuleitingina

JAN MULLER

Ein týðandi partur av fyrrireikingunum til oljuleiting við Føroyar eru tær kanningar, sum GEM-verkætlanin stendur fyrri. GEM er eitt umhvørvis-, tilbúgvingar- og trygdarsamstarv millum oljufelag og føroyskar myndugleikar. Hetta samstarv kom í lag fyrri nokrum árum síðani og er eindomi í altjóða oljusøgu. Ongantið áður er tað hent, at oljufelag so tíðliga t.v.s. langt áðrenn nokur boriloyvi eru givin, hava tíkið stig til skráseting av hagtolvum, kanningar av umhvørvi og analysur. Hetta er eitt arbeiði, sum verður gjørt í tottum samstarvi við føroyskar myndugleikar og stovnar.

Tað er Atlanticon í Havn, sum tekur sær av øllum tí fyrirsitingarliga arbeiðinum hjá GEM. Dávar Reinert Hansen er stjóri í fyrirkoynt, og nú um dagarnar hittust hann og formaðurin í stýringsbólkinum fyrri GEM, Halvor Snarvold at umrøða og leggja atlanir fyrri ári 2000. Í hesum sambandi fingur teir eisini játtandi svar frá flestu av oljufelagnum í GEM um, at tey eisini eru sinnad at luttaka í arbeiðinum í komandi ári. Men samanlegging av oljufelagum ger, at talið av feløgum minskar. Meðan tað í byrjanini vóru kanska eini 23 feløg er talið nú einastaðni millum 15 og 20. Mærsk Olie og Gas hevur boðað frá, at tað verður ikki við næsta ári og enn bíða teir eftir svári frá nokrum felögum. Shell er ikki við longur á Føroyaókinum og

tí heldur ikki í GEM. Onnur feløg, sum eru lögð saman við øðrum felögum eru t.d. Saga, ELF, Mobil, Arco, Amoco og Fina.

Men luttókan er kortini so mikil góð, at hildið verður fram við arbeiðinum hjá GEM. Nú er komið hartil, at alt tað innsavnaða tilfarið verður analyserað og viðgjørt. Her er talan um kanningar av streymi, havbotninum, livið í sjónum og øðrum fyrbrigdum. Endamálið við hesum kanningum er m.a. at hava eitt fullgott yvirflit yvir, hvussu umhvørvið sær út, áðrenn oljuleiting fer í gongd. Eisini er endamálið at tryggja sær, at ein komandi tilbúgving er uppá pláss, áðrenn farið verður undir at bora. Herfyrri hevði GEM stýr-

ingsfund, har tær ymsu verkætlanir vóru umrøddar og stungið varð út í kortið fyrri 2000. Hesar atlanir eru nú samtyktar. Utræiðurnar hjá GEM eru umleið 12 mill. kr. um árið. Hvort oljufelag, sum er við í GEM, rindar eitt fast árligt gjald.

Sosialurinn skilur, at væl er komið burtur úr arbeiðinum higartil, og at hetta má mestast sum ein sera týðandi fyrrireiking undan l. útbjóðing. Tá oljufelag so fáa boriloyvi er ein stórir partur av kanningararbeiðinum gjørt og levnir hetta um alt Føroyaókið. Oljufelagini mugu so atlat hesum gera neyvar kanningar og frágreiðing til føroysku myndugleikarnar, sum snúgva seg um just tey ókini, har tey skulu bora.

Arbeiðið hjá GEM hevur eisini havt stóran tyding fyrri føroyskar granskingar- og vísindastovnar, sum hava havt til uppgávu at arbeiða við nokrum av kanningunum.

Atlantic hevur ábyrgdina øllum undirveitarum og virkar annars sum sekretariat fyrri GEM. Tað heldur til á Bryggjubakka

